

Ιστορικά στοιχεία για την ελληνικότητα των αγ. Κυρίλλου και Μεθοδίου

Ορθοδοξία / Εκκλησιαστική Ιστορία

Μιχαήλ Τρίτος, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=168033>]

4. Ο βιογράφος του βίου του Κυρίλλου, που πρέπει να σημειωθεί ότι είναι η αρχαιότερη πηγή για τους δύο Θεσσαλονικείς μοναχούς και ως εκ τούτου οι εκεί παρεχόμενες πληροφορίες έχουν ιδιαίτερη αξία, μας πληροφορεί ότι ο Πάπας έδωσε εντολή να πάρουν μέρος στην κηδεία του Κυρίλλου στη Ρώμη, όλοι οι εκεί διαμένοντες Έλλη-νες. «Και διέταξεν ο αποστολικός (=ο Πάπας) πάντας τους εν Ρώμη ευρισκο-μένους Έλληνας, επίσης και τους Ρω-μαίους, όπως προσελθόντες μετά λα-μπάδων, ψάλωσιν επ' αυτώ»¹³. Γιατί να γίνει αυτό αν ο Κύριλλος δεν ήταν Έλληνας; Ήδη ο Dvornik μιλάει για ση-μαντικό αριθμό Ελλήνων που ζούσαν στη Ρώμη. Ο ίδιος συγγραφέας ισχυρί-ζεται ότι ο Κύριλλος εκάρη μοναχός στην ελληνική Μονή της πόλεως¹⁴.

5. Ο καθηγητής Δημήτριος Γόνης¹⁵ στο άρθρο του «Η καταγωγή του αγίου Κυρίλλου και η απάντησή του γι' αυτή στο δείπνο του Χαζάρου Χαγάνου» παραθέτει πλούσια βιβλιογραφία για το θέμα της εθνικότητας των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου και ανατρέπει με σοβαρή επιχειρηματολογία την άποψη βουλγάρων ιστορικών, που θέλουν τους προγόνους του Κυρίλλου και Μεθοδίου στη Βουλγαρία. Τέτοιες πληροφορίες δεν απαντούν στους εκτενείς βίους των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, οι οποίες αποτελούν τις πλέον αυθεντικές και αξιόπιστες πηγές για τα κυριλλομεθοδιανά προβλήματα.

Επισημαίνουμε ιδιαίτερα την άποψη του κ. Γόνη ότι η πληροφορία για τη βουλγαρική καταγωγή του αγίου Κυρίλλου αποτελεί ιστορική ανακρίβεια αφού οι Βούλγαροι δεν είχαν καμιά σχέση με τη Θεσσαλονίκη τον Θ' αι., χρονική περίοδο που γεννήθηκε ο Κύριλλος.

6. Ο Αρχιεπίσκοπος Σάλτσμπουργκ Αλβίνος, σύγχρονος του Μεθοδίου, σε επιστολή του στον Πάπα Ιωάννη Η' ονομάζει τον Μεθόδιο Έλληνα: «Graecus Methodius nomine». Η αναγνώριση όμως της ελληνικής προελεύσεως των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου έγινε επίσημα και από τον ίδιο τον Πάπα Ρώμης Ιωάννη-Παύλο Β', ο οποίος στην εγκύκλιο του *Egregiae virtutis* της 30^{ης} Δεκεμβρίου 1980, τους αποκαλεί «Κύριλλο και Μεθόδιο, Έλληνες αδελφούς γεννημένους στη Θεσσαλονίκη, την πόλη όπου έζησε και εργάστηκε ο άγιος Παύλος.

Ανάλογη με την εκτίμηση του Πάπα Ιωάννη-Παύλου είναι και εκείνη του Πατριάρχου Μόσχας Κυρίλλου. Σε πανηγυρική ομιλία του στην Ερυθρά Πλατεία της

ρωσικής πρωτεύουσας, την ημέρα της εορτής των Θεσσαλονικέων αδελφών και τον εορτασμό της ημέρας των σλαβικών γραμμάτων, την 24^η Μαΐου 2011, εκφώνησε λόγο, όπου αναφέρθηκε στους καταγομένους από τη Θεσσαλονίκη Έλληνες αδελφούς Κύριλλο και Μεθόδιο.

Χαρακτηριστική είναι και η δήλωση του διαπρεπούς γερμανού γλωσσολόγου - σλαβολόγου Brucker, ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι οι μεταφράσεις του Κυρίλλου στα σλαβικά δείχνουν άνθρωπο που γνώριζε βέβαια άριστα την σλαβική γλώσσα, αλλά ο ίδιος δεν ήταν σλάβος²⁰.

Για τους σλαβικούς λαούς, τον ελληνικό λαό, σύνολη την Ορθοδοξία, αλλά και τον παγκόσμιο πολιτισμό, οι άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος αποτελούν δείχτες πορείας. Παραμένουν πά-ντοτε σύμβολα μιας κοινής πνευμα-τικής παραδόσεως, υπερβάσεως των εθνικισμών, προβολής της οικουμενικότητας του Χριστιανισμού, σεβασμού της ετερότητας ατόμων και λαών, αλλά και ειρηνικής συνυπάρξεως της ανθρωπότητας, ανεξαρτήτως πολιτικών και κοινωνικών διαφορών.

13. Les legendes de Cyrille et en Methode vues de Byzance, Prague 1933, σ. 284.

14. «Η καταγωγή του αγίου Κυρίλλου και η απάντησή του γι' αυτή στο δείπνο του Χαζάρου Χαγάνου». Ι.Μ.Θ., ΠΣ προς τιμήν και μνήμην των αγίων αυταδέλφων Κυρίλλου και Με-θοδίου των Θεσσαλονικέων Φωτιστών των Σλάβων, Θεσσαλονίκη 1986. σ. 222. ύποσ. 7.

15. Δ. Γόννη, ό.π.

16. Αντ. - Αιμ. Ν. Ταχιάου, Η Θεσσαλονίκη και ο κόσμος των Σλάβων, Θεσσαλονίκη 2013, σσ. 51-52.

17. Ό.π., σ. 52.

18. Ό.π., σ. 53.

19. Grivec, Konstantin und Method Lehrer der Slaven. Wiesbaden 1960, σ. 197.

ΠΗΓΗ: «Ευλογία» Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, Διμηνιαίο Δελτίο Ενημερώσεως και πνευματικής οικοδομής, Τεύχος 77^ο Μάιος-Ιούνιος 2017, σ. 5-9.

<http://bit.ly/2vAl84l>